

váz került elő. A leletmentés csak a bányászattal megbolygatott kb. 1200 m² területre korlátozódott. A feltárás során sikerült az egyik bolygatott sír gödrét megtalálnunk, s ezen kívül bolygatott, s részint megsemmisített telepobjektumok kerültek elő: kemencék, gödrök és egy földbe mélyített, téglalap alakú lakóház, amely tűz által pusztult el. A bányában talált szórvány embercsontok és a két bolygatott váz leletek hiányában közelebből nem határozható meg. A telepjelenségek a jellegzetes szarmata kori leletanyag alapján a 2–3. századra keltezhetőek.

BALOGH CSILLA

160. Jutas (MRT 2. k. 51/77. lelőhely)

(Veszprém megye) Ő, Kk

A Veszprém–Szombathely vasútvonal É-i oldalán, a transzformátor-állomás építéséhez kapcsolódó leletmentés tizenegy 16. századi településnyomot (sütőkemencék, égésnyomok, állatcsontokkal teli szemétdörr) és 7 (18. századi?) mészegető kemencét eredményezett.

A nagyméretű munkaterületet (kb. 100 × 150 m) az apróleletek (kerámia) rendkívüli ritkasága jellemzi. Szórványként előkerült néhány mészbetétes és egyéb jellegtelten őskori kerámiatöredék és egy középkori aranyozott bronz öv- vagy lószerszámveret.

RAINER PÁL

161. Kakasd, Lenföld (Bati-kereszt)

(Tolna megye) Á, Kk

A falutól K-re, a Völgységi-patak és a Rák-patak találkozásánál, az ártérből néhány m-rel kiemelkedő, lankás domboldalon kb. 800 m hosszan figyelhető meg a lelőhely. A lelőhely Ny-i széle felett meredek oldalú domb emelkedik. A szántásban, illetve éppen kelő napraforgóban igen sok Árpád-kori és késő középkori cserepet találtam. A lelőhely középső részén és D-i szakaszán sok, néha nagyméretű vasolvadékokat figyeltem meg. A hamus foltok házakra utalhatnak.

A lelőhelyet korábban átvágták a gázvezetékárok. Akkor Szabó Géza végzett itt megfigyelést.

A lelőhely minden bizonnyal a középkori Bat faluval azonosítható.

MIKLÓS ZSUZSA

162. Kaposszekcső, Bajszlakás

(Tolna megye) I

A falutól ÉNy-ra, a Kapos árteréből kiemelkedő, kb. É-D-i irányú dombon a hagyomány szerint földerdőtény volt. Jelenleg a fás-bozótos, sűrű aljnövényzetű dombon erődítésre utaló nyom nem látható. Ha volt is ilyen, azt megsemmisítette a kb. pár évtizede felhagyott bánya.

MIKLÓS ZSUZSA

163. Kaposvár, 61-es út elkerülő szakasz,

1. számú lelőhely

(Somogy megye) U, R, B, LT, Ró, A, Á, Kk

A 61-es útnak Kaposvárt észak felől elkerülő szakaszán az útépítés tervezett menetéhez igazodva 1999-ben kezdődtek meg a megelőző feltárások.

Az 1. sz. lelőhely Kaposvár és Toponár között az Arany-pusztai terményszárítótól keletre kb. 500 m-re terül el a Deseda-patak jobb partján emelkedő dombon. A nyomvonal a patak partját övező mocsártól egészen a dombtetőig, illetve a domb másik oldalán lévő erdősávig húzódott ÉNY-DK-i irányban. Összesen 14770 m²-en kilenc régészeti korszakból 809 objektumot tártunk fel. A neolit Dunántúli vonaldíszes kerámia kultúrájának kb. 20 gödre mellett feltártuk a középső rézkori Balaton-Lasinja-kultúra településrészletét. Ez a legnagyobb ismert lelőhelye e kultúrának megyénkben megközelítőleg félszáz objektummal, köztük két nagyméretű gödörkomplexummal. Az egyik gödörben egy felnőtt, feltehetően nő és két gyermek csontvázának maradványai voltak. A leletanyagból Somogy megye első rézleletét, egy rézhuzalból hajlított karikát kell kiemelnünk. A késő rézkori Badeni kultúrához kevés gödrön kívül edénymellékletes és gyöngyös zsugorított sír tartozik. További öt zsugorított, egymás közelében lévő temetkezés melléklet hiányában pontosan nem keltezhető. A lelőhely legrepresentatívabb és legnagyobb településmaradványa a középső bronzkori Dunántúli mészbetétes edények népéhez köthető kb. 200 objektummal, ez egyedülálló a megyében. A leletanyag rendkívül nagy mennyiségű kerámiát (nagyon jó állapotban lévő mészbetéttel) és többek között egy levéllenyomatot tartalmaz. A késő bronzkori Urnamezős kultúra kb. kéttucatnyi gödrének és a lelőhely legnagyobb gödörkomplexumának leletei közül egy ép, rovátkolt díszű nyakperccel érdemel említést. A kelta és római korszakot négy-négy, cölöpszerkezetes és földbe mélyített ház, valamint kb. ugyanennyi gödör képviseli. Az egyetlen avar kori objektum salakot és fúvócsőtöredékeket is tartalmazott. 12–15. századi a 90 objektumból (pl. szabadon álló kemencékből, kemencés és cölöpszerkezetes házakból) álló középkori település. Késő középkori (17. sz.) lehet 20 melléklet nélküli, Ny-K-i, illetve ÉNy-DK-i tájolású sír. A temetőnek csak a széle esett a nyomvonalba.

Az 1. sz. lelőhely a legnagyobb objektumszámú, illetve sűrűségű lelőhely a 61-es elkerülő út eddig feltárt szakaszán.

Javasoljuk a terület védetté nyilvánítását.

Társasató régészek: Aradi Csilla, Füle Piroška.

Munkatársak: Bárdos Edith, Gallina Zsolt, Horváth Tünde, dr. Költő László régészek, Szabó Sándor geológus-geodéta, Ambrus Edit (SMMI), Mészáros Szilvia rajzoló, Farkas Zsuzsa, Badics László, Kis Péter István ásatási technikusok (Szombathely).

SOMOGYI KRISZTINA